

Božinović o najavljenom prosvjedu Torcide: To je njihovo demokratsko pravo

Vaš partner u gradnji

Izolirka d.o.o.

Otvori

Imigranti u Hrvatskoj – adaptacija ili integracija (/kategorija/imigranti-u-hrvatskoj-adaptacija-ili-integracija/277/)

Hassan Haidar Diab: Glas koji razotkriva strahove hrvatskog društva

Goran Gazdek/Foto Daniel Pavlič

25.11.2025.

(/ieNews/slike/n_40861.jpg)

Hrvatski novinar **Hassan Haidar Diab** idealna je osoba za razgovor na temu našeg serijala. Rođen 1963. u Bejrutu gdje je odrastao u razdoblju libanonskog građanskog rata. Tijekom djetinjstva bio je povezan s Palestinskom oslobodilačkom organizacijom. Godine 1981. došao je u Jugoslaviju na stipendiju i nastanio se u Zagrebu gdje i danas živi. Na Fakultetu političkih znanosti završio je studij politologije. Novinarstvom se počeo baviti 1998. godine u Večernjem listu, gdje je i danas zaposlen. Kao novinar i reporter izvještavao je s područja Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Kosova tijekom ratova 1990-ih, kao i s Bliskog istoka, uključujući Libanon, Irak, Siriju i Libiju, te s područja Gorskog Karabaha tijekom sukoba između Azerbajdžana i Armenije.

Posebnu pozornost privukao je intervjuom sa sirijskim predsjednikom **Bašarom al-Asadom**, koji je objavljen u travnju 2017. godine. Za svoj rad nagrađen je 2015. godine nagradom „Marija Jurić Zagorka“ Hrvatskog novinarskog društva za pisano novinarstvo. Iste godine bio je nominiran i za

nagradu „Novinar godine“. U braku je s novinarkom i spisateljicom **Ljiljanom Haidar Diab**. O njegovu životu i ratnim iskustvima snimljen je dokumentarni film Hassanovi ratovi. Koje je već dobio tri prestižne nagrade.

🔍 ⋮

Vaš partner u gradnj

Besplatna dostava za iznose veće
(unutar 20 km od poslovnice)

Izolirka d.o.o. ⌂

Kada je prije četrdeset i pet godina stigao u Zagreb, nije mogao slutiti da će njegov životni put postati ogledalo političkih procesa u Hrvatskoj: od multinacionalne mladosti, preko migrantske ranjivosti, do uloge neugodnog, ali nužnog komentatora društvenih strahova. Danas, nakon gotovo pola stoljeća u Hrvatskoj, Hassan govori mirno, ali bez rukavica. Njegova iskustva seciraju ono što politika redovito prešućuje – čega se ovo društvo zapravo boji.

DJETINSTVO U TOLERANCIJI, ODRASTANJE U REALNOSTI

Hassan je odrastao u gradu gdje su muslimani, kršćani i Židovi dijelili isti životni prostor. „Zajedno smo slavili i Božić i Bajram. Nitko nas nije učio da se bojimo jedni drugih. To je došlo kasnije s političkih govornica, ne iz naroda“, objašnjava.

U Zagreb dolazi kao mladi migrant, u vrijeme kad se ta riječ nije pojavljivala u udarnim vijestima. Iskustvo migranta u Jugoslaviji bilo je drukčije. Egzotično, ali bez intenziteta straha kakav se javio desetljećima poslije. „Danas su ljudi informiraniji nego ikad, ali istodobno znaju manje. Znaju ono što im politika i mediji serviraju“, tvrdi naš sugovornik.

Foto Daniel Pavlič

Hassan kaže da je prijelomni trenutak stigao 2001. Nakon rušenja Blizanaca, etikete su lijepile preko noći. „Prvo su bile male šale. Što imaš u ruksaku, gdje si parkirao auto. Onda sam vidio da se oni ne šale. Od tog dana nosim stigmatu koje se ne mogu riješiti“.

U isto je vrijeme počeo javno pisati o radikalizaciji na Bliskom istoku, i za to platio visoku cijenu. Četiri godine živio je pod policijskom zaštitom. „Možeš misliti ironiju: muslimana u Hrvatskoj čuva policija od islamista. Ali to je naša realnost“.

POLITIKA STRAHA: KAKO SE PROIZVODI NEPRIJATELJ

Hassan otvoreno tvrdi: hrvatska politika već godinama koristi migrante kao sredstvo za osvajanje glasova. „Recite migrant i pola ljudi će zamisliti terorista. A među njima su djeca, ljudi s ranama, žene koje su izgubile sve. Ali strah je koristan – daje glasove“.

Podsjeća na podatak koji rijetko tko želi glasno izgovoriti: polovica Hrvata smatra Arape nepoželjnim, premda je većina tih ljudi s Arapima imala malo ili nimalo osobnih kontakata. „To nije predrasuda od susjeda. To je predrasuda koju su proizvele kampanje. To vam je rezultat političkog marketinga“. Koje vodi krajnje radikalne desničarske stranke čiji program ne sadrži ništa osim mržnje prema migrantima, muslimanima i Arapima.

Primjećuje da se političke stranke obrću prema biračima ne kroz programe, nego kroz emocije. Ali samo jednu emociju, strah. Njegova analiza radikalizacije kreće iznutra, iz iskustva, ne ideologije. Govori o Gazi, Siriji i Iraku kao o glavnim generatorima bijesa koji onda dođe i do Europe. „Ne možeš se boriti protiv radikalizacije ako zatvaraš oči pred uzrocima. Mladi gledaju razrušenu Gazu svaki dan. Šezdeset tisuća mrtvih, većinom žena i djece. I onda im netko kaže: Vidiš što nam rade.“

„To je plodno tlo. Ne džamija. Ne izbjeglički centar. Bijes zbog nepravde. Zapad je godinama rušio al-Assada. Naoružavali su sve i svakoga. Kad se zemlja raspala, na vlast su došli ljudi koji su jučer bili džihadisti. Samo su obukli odijelo. I onda su postali partneri. Pa kakvu poruku to šalje?“

Hasan nije apologet, ali ni propagandist. Njegova je pozicija jasna - ako želiš mir, moraš priznati i svoju odgovornost.

ZAŠTO 140 HASSANA NE MOŽE PROMIJENITI EUROPU?

Može li stotine integriranih migranata poput njega preokrenuti sliku migracija u Europi? Hassan se na to pitanje samo osmjehnuo. „Lijepa ideja. Ali mi nemamo medije. Nemamo milijarde. Nas nekoliko govori, ali milijuni gledaju rat uživo na telefonima. Mi smo glas razuma, ali oko nas je buka straha“.

Jedino je rješenje, ističe, pravedna politika - u Hrvatskoj i globalno.

Priznaje da Hrvatska ima dvije strane, onu ljudsku i onu političku. „Kad sjedneš s čovjekom iz Afganistana i piješ kavu, sve predrasude padnu. Hrvati su topli ljudi kad se upoznaju s osobom. Ali tko sjeda? Tko upoznaje? U praksi mnogi ostaju zatvoreni u strahovima koje nisu sami stvorili. Zatvoriš se u stan, upališ televiziju, i vidiš samo loše slike. I misliš da znaš istinu. A ne znaš ništa.“

Unatoč svemu, Hassan ostaje u Zagrebu. „Ovo je moj grad. Ovdje sam odrastao kao čovjek. Za razliku od mnogih političara koji govore i glume velike Hrvate, a za domovinu nisu učinili ništa, ja sam dao sve za domovinu. Zbog toga mogu reći da sam veći Hrvat od njih, iako nisam rođen u Hrvatskoj. Ovdje sam sve napravio. I vidio sam i dobro i loše.“

Foto: Robert Sironi

Poruka koju stalno ponavlja jednostavnija je nego sve političke rasprave zajedno: „Ajmo ljudima dati priliku. Ništa drugo. Priliku da se podignu. Da dovedu djecu, da uče jezik, da rade. Nemojmo suditi prije nego što smo ih upoznali.“

Na kraju jedne tribine rekao je nešto što zvuči kao temelj društvene terapije: „Kad kreneš od sebe, sve postane jasno. Zamislite da deset dana hodate kroz šumu, bez vode, bez hrane. Onda više ne pitate tko je musliman, nego kako bih ja preživio.“

Hassan je danas više od migranta. On je podsjetnik što je integracija, što je politički strah, i što je ljudskost. Njegova priča nije o žrtvi, nego o svjedočanstvu. A njegova uloga nije da se sviđa, nego da se kaže. U vremenu kad se Europa ponovno boji vlastitih sjena, Hassan je glas koji društvu ne dopušta da zaboravi: strah je proizvod politike, a empatija tek odluka.

* Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.